

خسرو حیات‌نوی

مادربزرگ‌ها و پدربزرگ‌ها

خاطرات دانش‌آموختگان مهندسی شیمی

ورودی ۶۹ دانشگاه شریف

فهرست ■

- ۷ در آغاز
- ۱۱ کدخدا بگزاده / شاهرخ آقایی
- ۱۴ اولین پادشاه دویلفتی از پدر بابت کندوداری / صادق احدی
- ۲۴ بابا گفتن من به دایی / صادق احدی
- ۲۷ باباجان / محسن احمدی
- ۳۰ آقای جان / محسن احمدی
- ۳۴ ننجون / محسن احمدی
- ۳۶ آبادان / فرشید باقری
- ۳۹ شیخ اکبر / حمیدرضا بختیاری
- ۴۰ حکایتی پندآموز / علی پورحقیقی
- ۴۲ حاج شیرزاد / محمود پهلوانی
- ۴۶ من و مادر بزرگ / قاسم جعفری
- ۴۹ مرغ پلو / مصطفی جعفری
- ۵۱ خانه‌ی پر مهر پدر بزرگ و مادر بزرگ / عباس چهارمحالی
- ۵۴ سماور ذغالی / علیرضا حدادی
- ۵۶ سادگی زندگی / امیر حیدری نسب
- ۵۷ خاطره در خاطره / قاسم جعفری
- ۵۸ بابا بزرگ و مرد عنکبوتی / زهرا خوشتن
- ۵۹ سر سفره / یوسف رشیدی
- ۶۰ بادبادک / جواد سلیمانی

- ۶۳ شب عید / عصمت شجاعی
- ۶۵ خانم جون / عصمت شجاعی
- ۶۶ تاریخ تولد من / عصمت شجاعی
- ۶۷ درخت زردآلو / مرجان شعبانی
- ۶۸ اسکناس بیست تومانی / مرجان شعبانی
- ۶۹ باکلو عابد / حسن شهرآبادی
- ۷۲ فیل هوا کردن / علیرضا صفرعلیان
- ۸۶ مامانی و حاج آقا / مسعود عظیمی پور
- ۹۲ عزیز / عمادالدین علوی
- ۹۴ تهیه‌ی دوده برای واکس / محمدرضا غلامی
- ۹۶ آن تابستان / فهیمه سادات قاسمی
- ۷۴ من و تنها پدر بزرگی که دیدم / امیرحسین کاظمی
- ۷۵ عطر یاس خانه‌ی مادر بزرگ / آتوسا کریمی
- ۷۷ کلبه‌ای در بهشت / آتوسا کریمی
- ۸۲ مامان منیر و آقا منیر / بهمن کمانوش
- ۸۵ سلام / حسن گلرخ
- ۹۹ سربازی بابا بزرگ / علی اکبر لطفی
- ۱۰۱ خانه‌ی پدری / علی اکبر لطفی
- ۱۰۴ آش نذری مادر بزرگ / تورج مانیفر
- ۱۰۷ دوران سیاه اشغال / تورج مانیفر
- ۱۱۱ کم‌دسازی پیشرفته / تورج مانیفر
- ۱۱۲ وقتی زمان ایستاده بود / محمدرضا معتمد
- ۱۱۶ دیوان حافظ جیبی / محمدرضا معتمد
- ۱۱۸ مزه‌ی غذای حاضری / گیتا نادری
- ۱۱۹ نیکان و نیاکان / ساغر ناصح پور
- ۱۲۳ رضائیه / آرزو نجایی
- ۱۲۶ ازدواج پدر بزرگ / امیر نکوحسن
- ۱۲۸ بابا / سعیده نیکرفتار
- ۱۳۰ صدای پای آب / مهناز همتی
- ۱۳۳ پیش از آن که بیاید / مهدی یاهویی
- ۱۳۶ گوهر مادر بزرگ پدری / مهدی یاهویی
- ۱۳۸ همراهان

در آغاز

مجموعه‌ی «خیلی دور، خیلی نزدیک» تاریخ شفاهی ۵۰ سال اخیر ایران است. در آینه‌ی خاطرات تعدادی از دانش‌آموختگان دانشگاه صنعتی شریف که همگی با هم در سال ۱۳۶۹ وارد رشته‌ی مهندسی شیمی شده‌اند و هم اکنون در پایان ۵ دهه از زندگی خود قرار دارند. هر کتاب از این مجموعه‌ی متنوع و جذاب به موضوعی اختصاص دارد و این کتاب با موضوع مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها نخستین کتاب مجموعه است. جرقه‌ی این مجموعه از گفتگوهای فضای مجازی و یک گروه واتس‌اپی متشکل از همین افراد زده شد. خاطراتی که چسته و گریخته عنوان می‌شدند و بعضاً بسیار جذاب بودند اما در این فضای جدید که همه چیز آن به سرعت در گذر است، در لابه‌لای انبوه گفتگوهای روزمره گم می‌شدند و غیر قابل دسترس. موضوع ابتدا در حد آرشویی از مطالب مفید بود که ممکن بود در آینده ارجاعی به آن‌ها صورت بگیرد. اما رفته‌رفته ایده‌ای شروع به شکل گرفتن کرد.

وجود بیش از چهل متخصص میانسال که هر کدام در گوشه‌ای از این دنیای پهناور ساکن بودند، از استرالیا در شرق نیمکره‌ی جنوبی تا کانادا در غرب نیمکره‌ی شمالی و از شمال تا جنوب و شرق تا غرب و مرکز ایران زمین غنیمتی بود برای یک حرکت فرهنگی. شاید کم‌تر بتوان چنین افرادی را حول یک محور در کنار

هم قرار داد. اشخاصی که سابقه‌ی آشنایی جمعی آن‌ها در این ۵ دهه از زندگی، ۳ دهه قدمت دارد. در حالی که هر کدام در ۳ دهه‌ی قبل از یک فرهنگ و خانواده از سراسر ایران در یک دانشگاه جمع شده بودند، در معرض فرهنگ و آموزشی یکسان در یکی از ویژه‌ترین دانشگاه‌های کشور قرار گرفته و سپس در مشاغل مهم فنی و اقتصادی در شرکت‌ها و صنایع مختلف کشور مشغول به کار شده و تعداد قابل توجهی از آن‌ها به زندگی و کار حرفه‌ای خود در سایر کشورها ادامه دادند. همین ویژگی و تجربه‌ی ذی‌قیمت جمع شده در گروه این ایده را پرورش داد که خاطرات و نگرش این افراد در موضوعات مختلف می‌تواند آینه‌ای از تاریخ ایران باشد. رویکردی متفاوت به نگارش تاریخ شفاهی ایران. این مجموعه‌ی ارزشمند در اولین قدم با همکاری گروهی ۳۷ نفر از دانش‌آموختگان مذکور آغاز شده است و از این جهت شاید بتوان آن را بی‌نظیر یا حداقل کم‌نظیر دانست. کتابی که ۳۷ نویسنده‌ی مهندس در نگارش آن نقش داشته‌اند و در عناوین بعدی می‌تواند تعداد بیش‌تری از هم‌دوره‌های ورودی سال ۱۳۶۹ رشته‌ی مهندسی شیمی را همراه خود سازد.

توسعه‌ی فرهنگ کتاب‌خوانی در زمانه‌ای که دلایل مختلف باعث کاهش کتاب‌خوانی در بین آحاد جامعه شده است، هدفی جانبی است که گروه ما امیدوار است در حد بضاعت خود ضمن کسب تجربه‌ای شیرین به آن دست پیدا کند. امیدواریم این تجربه توسط سایر گروه‌ها و جوامع متخصص و دغدغه‌مند مورد الگوبرداری قرار گیرد.

«مادربزرگ‌ها و پدربزرگ‌ها» در برگیرنده‌ی دوره‌ای ۱۰۰ ساله از تاریخ ایران در قالب خاطرات است. خاطراتی که تصویری شفاف و روشن و بی‌آلایش و سانسور را از گذشته در اختیار نسل نو قرار داده و برای نسل قبل یادآور شیرینی صمیمیت زندگی در این سرزمین زیباست.

باید از یکایک همراهان در تدوین و گردآوری این کتاب قدردانی کنم که با همدلی خود یک کار گروهی فوق‌العاده و لذت‌بخش را رقم زدند و انگیزه‌های

فرهنگی و صادقانه‌ی حاضر در خلق این دوره و کتاب باعث شد حتی اتفاقات ناخوش و اندوه‌بار نیز آن‌ها را متوقف نکند.

خانم‌ها: زهرا خوشتن، عصمت شجاعی، مرجان شعبانی، آتوسا کریمی، گیتا نادری، ساغر ناصح‌پور، آرزو نجایی، سعیده نیکرفتار و مهناز همتی و آقایان: شاهرخ آقایی، صادق احدی، فرشید باقری، حمیدرضا بختیاری، علی پورحقیقی، محمود پهلوانی، قاسم جعفری، مصطفی جعفری، عباس چهارمحالی، علیرضا حدادی، امیر حیدری‌نسب، یوسف رشیدی، جواد سلیمانی، حسن شهرآبادی، علیرضا صفرعلیان، مسعود عظیمی‌پور، عمادالدین علوی، محمدرضا غلامی، فهیمه‌سادات قاسمی، امیرحسین کاظمی، بهمن کیانوش، حسن گلرخ، علی‌اکبر لطفی، تورج مانیفر، محمدرضا معتمد، امیر نکوحسن و مهدی یاهویی.

هم‌چنین لازم است از آقای محمدرضا حدادی دیگر دانش‌آموخته‌ی دانشگاه صنعتی شریف و صاحب امتیاز انتشارات میراث اهل قلم بابت همکاری و سرعت عمل در انتشار اولین کتاب از این مجموعه تشکر کنم. در پایان این کتاب را از طرف گروه نویسندگان هدیه می‌کنم به روح همه‌ی درگذشتگان و مادربزرگ‌ها و پدربزرگ‌های ایران‌زمین.

محسن احمدی

۲۱ آذر ۱۴۰۰